

Oplegmemo Logex rapport effecten COVID

Inleiding

In bestuurlijk overleg tussen VWS, NVZ, NFU, ZKN en ZN is afgesproken dat partijen de mogelijke (financiële) effecten van COVID op de MSZ in 2021 in beeld proberen te brengen. Voor de cijfermatige analyses is de opdracht gegund aan Logex. De door Logex opgeleverde rapportage (bijlage) is 2 oktober opgeleverd en op bureau niveau met genoemde partijen en Logex besproken.

In het bestuurlijk overleg MSZ op 9 oktober zal Logex de resultaten toelichten en is er ruimte voor discussie en stellen van vragen.

Samenvatting Logex en discussie werkgroep

Deze vragen zijn aan Logex gesteld:

- 1) Wat zijn de te verwachten meerkosten van de coronacrisis in de MSZ in 2021 e.v. voor de reguliere zorg?
- 2) Wat is de financiële impact in 2021 van de reguliere zorg die niet geleverd is in 2020 en ingehaald moet worden?
- 3) Wat zijn kansen voor en gevolgen van zorgvraagontwikkeling n.a.v. Covid-19 (JZOJP) en versnelde digitalisering?

Logex komt op basis van haar analyses tot een aantal verwachtingen (niet uitputtend):

- O.b.v. huidige trend herstelt productieniveau naar verwachting tot c.a. 100% eind 2020 (*hierin zijn de effecten van 2^e golf niet meegenomen*)
- De bruto productieachterstand aan het einde van 2020 raamt Logex op 9,2% van de ziekenhuisomzet
- Rekening houdend met verdamping van zorg (o.a. beperking capaciteit, wegvallen zorgvraag) berekent Logex dat de netto resterende zorgvraag circa 5,1% betreft.
- Op basis van continuering herstel obv verschillende scenario's (hoog/midden/laag) spreekt Logex verwachting uit dat niveau 2021 circa 1%-3% boven niveau 2019 kan liggen. De uitkomsten hiervan hangen sterk af van verwachting herstel in 2020 en blijvend effect 1,5m maatregelen en evt tweede golf.
- Meerkosten zijn nog niet goed hard in beeld te brengen, hangt sterk af van definitie.
- Digitalisering kan oplossingen bieden voor verlichting van fysieke capaciteit van het ziekenhuis, m.n. omtrent 1,5m maatregelen. Voor verschillende ziektebeelden wordt een gemiddeld (theoretisch) substitutiepotentieel geschat van c.a. 9% voor belconsulten en c.a. 2% voor videoconsulten.

Vanuit de werkgroep kwamen de volgende aandachts- en discussiepunten naar boven:

- Niemand weet zeker hoe 2020 en 2021 gaan verlopen (glazen bol). Bepaalde aannames kunnen vanuit die optiek ter discussie worden gesteld. Met de kennis van nu (tweede golf) is de aanname dat de zorgproductie zich tot einde van het jaar gaat herstellen tot net onder de 100% waarschijnlijk al achterhaald.
- NVZ/NFU schetsen aan de andere kant dat uitstel ook tot complexere zorg kan leiden, dat patiënten mogelijk door COVID nog zorg mijden vanwege de risico's en dat beperkingen in de infrastructuur (personeel, faciliteiten) impact hebben.
- Zorgverzekeraars verwachten op basis van de praktijk in 2020 dat de zorgvraag structureel lager blijft in 2021, omdat COVID ook dan een dempend effect zal hebben op de zorgvraag. Deze verwachting is gestoeld op deze observaties in 2020:
 - o Het productieniveau van ziekenhuizen is in 2020 in elke maand lager geweest dan 100%, ook in de maanden juni en juli.
 - o Tegelijkertijd is het aantal verwijzingen vanuit de huisarts aanzienlijk lager dan in 2019, ook in de maanden na de eerste COVID-golf¹.
 - o De wachtlijsten zijn na de eerste COVID golf grosso modo niet hoger dan voor COVID.

¹ Zie rapport NZa 'Analyse van de gevolgen van de coronacrisis voor de reguliere ziekenhuiszorg', p.7

- In het onderzoek van Logex is enkel data van algemene ziekenhuizen gebruikt, dus geen data van UMC's. De NFU herkent de cijfers wel.
- Zelfstandige klinieken zijn ook niet vertegenwoordigd in de data van Logex. ZKN merkt op dat op basis van een eigen enquête onder haar leden te zien is dat het aantal verwijzingen naar klinieken in de afgelopen maanden significant is toegenomen t.o.v. dezelfde periode vorig jaar.

Doel bespreking

Doel van de bespreking in het BO MSZ is:

- 1) Het vaststellen van de Logex rapportage (afronding opdracht)
- 2) Bespreken proces irt vaststellen macrokader